

Internationaal veredelingsonderzoek en praktijk ontmoet elkaar in Leiden

De veredeling in de sierteelt maakt nog steeds grote stappen vooruit. De stand van zaken in binnen- en buitenland is onderwerp van het 23e Eucarpia symposium, dat van 31 augustus tot en met 4 september in Leiden plaatsvindt. Organisator Jaap van Tuyl licht toe hoe belangrijk dit congres is voor alle veredelaars, de bloembollen niet uitgezonderd.

Tekst en foto's: Arie Dwarswaard

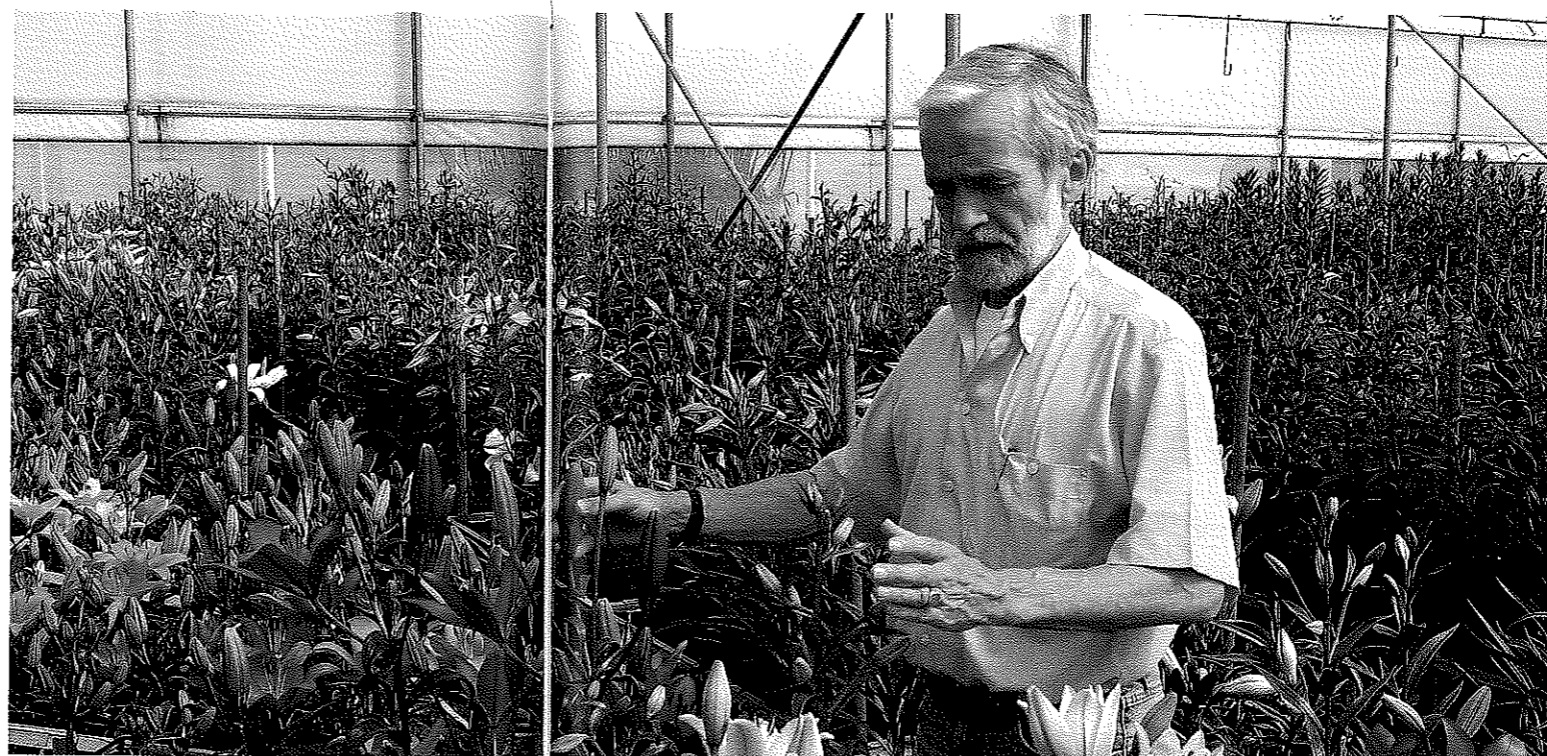
Zonder de professionele veredeling, die in de 20e eeuw volop gestalte kreeg, zou de wereld er een stuk minder kleurrijk uitzien. Tot begin 20e eeuw werd er nog veel aan wind en insecten overgelaten, daarna kwam de mens een handje helpen. Daarmee kwamen ook zaken in beeld zoals kruisingsprogramma's en nieuwe technieken. Na de Tweede Wereldoorlog nam het belang van veredeling in de gehele land- en tuinbouw steeds verder toe, en daarmee groeide ook de behoefte tot internationale samenwerking. De oprichting van Eucarpia in 1956 was het gevolg. Het is de European association for plant breeding research. De oprichting vond plaats in Wageningen. Doel was en is om wetenschap en bedrijfsleven op het gebied van veredeling met elkaar in contact te brengen. De vereniging kent tal van secties, zoals aardappelen, tomaten en granen, en ook siergewassen. Op dat laatste terrein speelt

Nederland een belangrijke rol. Eens in de drie tot vier jaar wordt er door de sectie siergewassen een congres gehouden, dat al een aantal malen in Nederland plaatsvond. De laatste keer in 1990, en dit jaar opnieuw. Plaats van handeling is dit keer niet Wageningen, maar Leiden. Organisator Jaap van Tuyl, senior onderzoeker van PRI in Wageningen, vindt dat een logische keuze. "Leiden ligt vlakbij alle relevante centra van de sierteelt: het Westland, Aalsmeer en West-Friesland. Daarnaast is Leiden een prima stad om te verblijven. We hebben als congresruimte de net geheel gerestaureerde en uitgebreide Stadsgehoorzaal tot onze beschikking. Hartje centrum, op loopafstand van alle Leidse bezienswaardigheden."

De titel heeft alles te maken met de wereld die dank zij de professionele veredeling een stuk kleurrijker is geworden: 'Colourful breeding and genetics'.

VEEL BELANGSTELLING

De voorbereidingen gingen drie jaar geleden al van start, net nadat Van Tuyl tot 'chairman' van de sectie siergewassen was benoemd om het 23e symposium vorm te geven. Een wetenschappelijke commissie en een organisatiecomité werden opgericht. Helemaal alleen hoeft van Tuyl het dus niet te doen. "Gelukkelijk niet, want het is evengoed al veel werk. Duizenden e-mails zijn er verstuurd en ontvangen. Maar het resultaat is er dan ook naar." Sprekers zijn er meer dan voldoende en deelnemers inmiddels ook. "Er hebben zich tot half juni al ruim 200 deelnemers aangemeld, en de ervaring leert dat vooral uit eigen land er nog veel mensen zich wat later aanmelden. Ik ga ervan uit dat we de 250 wel halen. En wat de sprekers betreft zijn we ook tevreden. Er zijn ruim 150 abstracts aangemeld. Daarvan zijn er zo'n 125 als poster aanwezig. Zo'n vijftig sprekers zijn te beluisteren, hetzij als hoofdsprekers, hetzij tijdens de korte presentaties. Daarbij mogen onderzoekers in vijf minuten hun onderzoek toelich-

Jaap van Tuyl: "Het Eucarpia symposium in Leiden is voor de bollenwereld beslist de moeite waard"

ten." Nieuw is de belangstelling uit Azië. Van Tuyl: "Waar we vroeger een enkele bezoeker uit Japan hadden, komen daar dit jaar zeker 25 man vandaan. Ook uit China zal een aantal bezoekers komen."

.....
'Ik zie dit symposium veel meer als een plaats waar onderzoekers en veredelaars uit het bedrijfsleven elkaar ontmoeten en van elkaar kunnen leren'
.....

Wat dat betreft is Eucarpia weliswaar in Europa opgericht, maar gaat de interesse verder dan dat werelddeel. Iedereen die iets doet op het gebied van de veredeling van siergewassen is welkom."

GENOEG BOLGEWASSEN

De vraag is of zo'n internationaal congres ook iets te bieden heeft voor diegenen die zich

bezighouden met de veredeling van bolgewassen. "Zonder meer", vindt Van Tuyl. "Een flink aantal bijdragen gaat over bolgewassen. Naast de lelie en de tulp komen ook Zantedeschia, Alstroemeria en Anemone coronaria aan bod. Daarnaast is het ook een ideale gelegenheid om wetenschappers en collega's uit de hele wereld te ontmoeten. En dat zo dicht bij huis." De lezingen kennen verschillende niveaus. Per onderwerp is er een keynotespreker, die een half uur aan het woord komt, gevolgd door drie tot vier sprekers die in 20 minuten hun verhaal houden. De derde groep vormt de korte presentaties, die maximaal vijf minuten duren. Wat de lelie betreft ben ik benieuwd naar het verhaal van Neil Anderson. Hij gaat uitleggen hoe hij zaadvermeerderde soortkruisingen heeft verkregen door gewone bestuiving en selectie. Dat is voor mij nieuw."

Nieuwe technieken komen ook volop aan de

orde. De toepassing van moleculaire merkers is niet ver meer, volgens Van Tuyl. "In lelie en tulp zijn daar al de eerste ervaringen mee, en ook in andere siergewassen. Tijdens het symposium is de laatste stand van zaken te horen."

KENNIS WEG?

Regelmatig klinkt bij dit type internationale bijeenkomsten de vraag in hoeverre kennis wegvoert naar allerlei landen. Van Tuyl is daar helder over. "Ik ben daar niet bang voor. Kennis is tegenwoordig overal vandaan te halen, daar hoeft je echt niet voor naar zo'n symposium. Ik zie dit symposium veel meer als een plaats waar onderzoekers en veredelaars uit het bedrijfsleven elkaar ontmoeten en van elkaar kunnen leren. Voor menigeen is het ook nog eens een plezierig weerzien. Een beetje een feestje dus. Maar wel een met inhoud."

Resumé

Van 31 augustus tot en met 4 september vindt in Leiden het 23e Eucarpia symposium van de sectie sierteelt plaats. Wetenschappers en praktijkmensen uit de gehele wereld delen hier vier dagen lang hun kennis met elkaar. Organisator Jaap van Tuyl kijkt uit naar deze week, waarin ook voor de bloembollensector veel te leren en te ontmoeten valt.

PROGRAMMA

23e Eucarpia symposium sectie siergewassen

Het symposium begint officieel al op maandag 31 augustus aan het begin van de avond met welkom en registratie. De volgende dagen ziet het programma er in grote lijnen als volgt uit. Een volledig overzicht is te vinden op de website www.ornamentalbreeding.nl

DINSDAG 1 SEPTEMBER

De drie hoofdonderwerpen zijn deze dag biodiversiteit en de internationale afspraken daarover; bloemkleur en soortkruisingen en polyploidie. Bij biodiversiteit gaat het onder meer over acces en benefitsharing en de consequenties voor de sierteelt. Bij bloemkleur zal veredelaar Tanaka van Florigene ingaan op het introduceren van andere kleuren in siergewassen. Tanaka kwam zelf met de blauwe roos. Bij soortkruisingen besteedt Mark Bridgen aandacht aan Alstroemeria.

WOENSDAG 2 SEPTEMBER

De hoofdonderwerpen zijn deze dag resistentieveredeling, kwekersrecht, en veredeling en genetica. Bij resistentieveredeling komen Fusarium en Botrytis in lelie aan de orde. Bij kwekersrecht gaat Ben Vosman in op het begrip essentieel afgeleide cultivars in siergewassen. Bij veredeling en genetica zal Neil Anderson ingaan op het ontwikkelen van nieuwe leliehybriden via zaad.

DONDERDAG 3 SEPTEMBER

Deze dag staat geheel in het teken van excursies, onder meer naar het Westland, Aalsmeer, de kop van Noord-Holland en naar Wageningse instituten.

VRIJDAG 4 SEPTEMBER

De laatste dag staan de onderwerpen marketing, moleculaire veredeling en een workshop moleculaire merkers en hun toepassing in de sierteelt op de agenda. Bij marketing krijgt Paul Roetenberg het woord; hij is de man achter het merk Frederique's Choice. Bij moleculaire veredeling gaat Frans Krens in op het inbouwen van luisresistentie in Oriëntallielies. Tijdens de workshop over moleculaire merkers komen verschillende facetten van deze nieuwe techniek aan de orde.

DEELNAME

Belangstellenden voor dit symposium kunnen zich tot uiterlijk veertien dagen voor het symposium aanmelden via de website www.ornamentalbreeding.nl De kosten voor het totale symposium bedragen 520 euro, exclusief de excursie van donderdag. Deze kost 50 euro. Deelname voor één dag kan ook: dat kost 250 euro. Voor dat bedrag krijgt de deelnemer wel het boek met alle abstracts en lezingen.

Een flink aantal bijdragen zal bolgewassen, waaronder de lelie, als onderwerp hebben